

Oponentský posudek praktické bakalářské práce Radky Pavlovské

RESTAUROVÁNÍ TŘÍ ŠTAMBUCHŮ

Předložená práce se skládá z části praktické a teoretické. Větší důraz byl kladen na práci praktickou, která spočívala v restaurování tří štambuchů, lišících se jak druhem vazby, tak i rozsahem poškození. Navržený postup restaurování vychází z výsledků podrobného technologického průzkumu a řady předběžných zkoušek. Význam podrobného průzkumu je zvláště patrný v případě knihy poškozené zatečením toxické látky. Přístup studentky je velmi zodpovědný a v dobrém slova smyslu kreativní. Postup konzervace byl pružně modifikován podle typu a rozsahu poškození listů a charakteru použitých záznamových prostředků, v zájmu omezení namáhání původního pokryvu byl v jednom případě použit také méně pohodlný postup šití knižního bloku a nasazení desek. O profesní zralosti však podle mého názoru svědčí také promyšlená rezignace na provedení některých zásahů, například konsolidace usňového pokryvu knihy sign. II A 5 nebo vyspravení předsádky v místě drážky u knihy sign. II A 9.

K praktickému provedení nemám připomínky, zde je však potřeba upozornit, že práce byla hodnocena pouze na základě poskytnutých fotografií a popisu práce. Dokumentace provedených prací je psána srozumitelným, kultivovaným jazykem, který dává zapomenout i na nepřiměřený rozsah textu. Případné nedostatky jsou většinou formální povahy a kvalitu práce nijak nesnižují. Několik příkladů je uvedeno v příloze tohoto hodnocení.

Teoretické části bylo věnováno mnohem méně pozornosti. Shromážděná literatura sice pokrývá vcelku dobře oblast zájmu, přitom však není vždy optimálně využita. V několika případech se autorka omezuje na konstatování, že publikace obsahuje „mnoho cenných informací“ (např. str. 302). Přesto se domnívám, že smysl zadání této práce byl naplněn. Rešerše shrnuje v hlavních rysech současný stav poznání a přispěla k rozhodnutí o postupu konzervace poškozené usně knihy sign. II A 5. Myšlenku systematických kontrol v minulosti restaurovaných objektů za účelem vyhodnocení úspěšnosti zásahu nelze než podpořit.

Celkově práci Radky Pavlovské považuji za příkladnou, doporučuji ji k obhajobě a hodnotím stupněm „výborně“.

V Praze 6. 9. 2013

Benjamin Bartl
Národní archiv v Praze
Oddělení péče o fyzický stav archiválií

PŘÍLOHA (poznámky)

Str. 34: Černá barva může jednoduše obsahovat pigment na bázi uhlíku. Je to rozhodně pravděpodobnější vysvětlení, než že jde o barvivo.

Str. 48: Věta o menším provlhčení papíru etanolvým roztokem v porovnání s roztokem vodným může být zavádějící. Etanol má menší povrchové napětí, a proto se obecně do papíru vsakuje rychleji. Toho se využívá například při fixaci barevné vrstvy vyzinou.

Str. 50 a 51: Výklad je na chvíli psán v 1. osobě, a je tak nejednotný.

Str. 63: Je dobře sjednotit pravopis chemických sloučenin (–t – vs –th–).

Str. 75: Batofenantrolinový test se často používá pro to, aby se zjistilo, zda je vhodné dokument ošetřit v lázni. Výsledkem samozřejmě může být závěr, že to nutné není.

Str. 249: Přísně vzato, hypermangan je triviální označení pro KMnO_4 , nikoli pro jeho směs se síranem měďnatým.

Str. 266: Výsledky testu hydrotermální stability usně knihy sign. II A 20 varují před použitím vody nebo činidel, která vodu obsahují. Přesto byly opravy provedeny klišem (str. 246), aniž by byl takový postup komentován.

Str. 290: Čísla označující stechiometrický poměr zastoupení prvků se v případě chemických sloučenin píší jako dolní indexy (zřejmě jde o překlep).

Str. 301: Trychloretylen má být psán jako trichloretylen.

Kapitola 6: Překvapivě prakticky není zmíněno dílo Reného Larsena, i když se samozřejmě promítá do publikací domácích autorů. Doporučení plynoucí z výsledků projektu STEP by mělo být doplněno citací.